

Nuotti-valmennus

Usein kysytyt kysymykset

Päivitetty 16.10.2023

Kela

PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi

www.kela.fi

Sisällys

1	NUOTTI-valmennukseen hakeminen.....	4
2	NUOTTI-valmennuksen oikea-aikaisuus.....	4
3	Asiakasmäärä.....	6
4	NUOTTI-valmennuksen käynnistyminen ja kesto.....	6
5	Tapaamisten toteuttaminen	8
6	Nuoren GAS-tavoitteet	9
7	Verkostotyö.....	10
8	Etäkuntoutus NUOTTI-valmennuksessa	10
9	Ryhmätoiminta NUOTTI-valmennuksessa	11
10	NUOTTI-valmennus ja kuntouttava työtoiminta.....	12
11	NUOTTI-valmennuksen jatkojaksot.....	12
12	NUOTTI-valmennuksen jatko-ohjaukset/-suositukset.....	13
13	Opiskelijan NUOTTI-valmennus	13
14	Kuntoutuspalaute.....	14
15	Kuntoutusraha.....	15
16	Ylläpitokorvaus.....	17
17	Osallistumistodistus.....	18
18	Ammatillinen suunnitelma	18
19	Yhteydenottaminen Kelaan.....	18
20	Mittarit ja lomakkeiden toimittaminen Kelaan	19
21	NUOTTI-valmennus ja työhönvalmennus.....	19
22	NUOTTI-valmennus ja Oma väylä-kuntoutus.....	20
23	NUOTTI-valmennus ja valmentajien lomat.....	20
24	NUOTTI-valmennuksen valmentajaksi hakeminen	20

25	Valmentajan vaihtuminen.....	20
26	Muut kysymykset.....	21

1 NUOTTI-valmennukseen hakeminen

Kysymys: Onko NUOTTiin hakeutumisessa tulossa muutoksia? Oma kokemukseni on, että nuorille voi olla todella iso kynnyks soittaa puhelu ja tehdä ensi kontakti Kelaan. Vaikka tarve palvelulle olisi, saattaa se jäädä tekemättä koska soittaminen on haastavaa. Voisiko tähän rinnalle tulla vaihtoehtona esim. yhteydenotto viestillä/chatilla/appin kautta? Mielestäni kynnyks hakeutumiselle olisi hyvä tehdä mahdollisimman matalaksi.

Vastaus: Hakeutumiseen ei tällä hetkellä ole tulossa muutoksia. Ehdotus huomioidaan tulevassa suunnittelussa. Nyt on jo mahdollista asiakkaan laittaa viestiä OmaKelan viestipalvelun kautta.

Kysymys: Mistä johtuu, kun on tiedossa, että nuottivalmennuksiin on kuulopuheiden perusteella "ruuhkaa", eikä silti asiakasohjauksia välttämättä tule joillakin alueilla. Toiseksi, jos nuori ei itse valitse palveluntuottajaa, millä perusteella asiantuntija ohjaa nuoren eteenpäin? Aakkosissa ensimmäisenä olevalle vai tutulle palveluntuottajalle, vai kuinka? Nuotti-valmennushan on kaukana tuosta ketteryystä, jos pelkästään Kelan haastattelua nuori joutuu odottamaan 2kk.

Kysymys: Miksi nuoret joutuvat nyt odottamaan aivan kohtuuttomia aikoja valmennuspäätöksiä?

Vastaus: Valitettavasti kuntoutushakemusten käsittelyssä on ollut ruuhkaan, mutta Kelalla haetaan tähän koko ajan ratkaisuja. Tästä huolimatta NUOTTI-valmennukseen on koko ajan tehty suuri määrä myönteisiä ratkaisuja kaikissa vakuutuspiireistä. Vuonna 2021 NUOTTI-valmennusta sai yhteensä 7714 nuorta.

Kelan ratkaisuasiantuntija käy nuoren kanssa läpi alueen eri palveluntuottajia ja niistä nuori valitsee palveluntuottajan, mikäli hän ei ole sitä ennakkoon tehnyt.

2 NUOTTI-valmennuksen oikea-aikaisuus

Kysymys: Onko NUOTTI-valmennus nuorelle oikea-aikainen, jos hän ei kykene asettamaan tavoitetta valmennukselle?

Vastaus: Jos motivoinnista huolimatta nuori ei kiinnity valmennukseen eikä osaa esittää mitään toiveita tulevaisuutensa suhteen, niin NUOTTI-valmennus ei ole oikea-aikaisista.

Kysymys: Milloin ja missä tilanteissa NUOTTI-valmennus on parasta keskeyttää?

Vastaus: Jos nuorella on vaikea mielenterveys- tai päihdeongelma eikä siten pysty osallistumaan valmennukseen. Jos nuori siirtää tapaamisia toistuvasti eri syihin vedoten eikä pysty sitoutumaan valmennukseen, niin valmennuksen tavoitteet eivät toteudu ja valmennus on syytä keskeyttää.

Kysymys: Olen ollut tilanteessa, jossa ohjaava taho haluaa, että NUOTTia jatketaan, vaikka valmentaja kokee sen olevan väärässä ajassa. Nuori ei pääsee tapaamisiin, nukkuu pommiin ja käyttää päihkeitä, ei vastaa puhelimeen. Miten toimia, voiko valmentaja vasten ohjaavaa tahoja sanoa, että nyt valmennus lopetetaan, koska nuori ei tule valmennukseen, eli vasten ohjaavan tahon toivetta? Ohjaava taho esim. TE-toimistosta tai lastensuojelusta. He haluavat, että valmennus jatkuu silti, vaikka nuori ei jaksa osallistua valmennukseen.

Vastaus: Valmentaja on tässä tilanteessa nuoren asioiden asiantuntija ja vastaa tilanteesta Kelalle, ei lähetettävälle taholle. Valmentaja yhdessä Kelan kanssa arvioi saavuttaako nuori kuntoutuksessa asetetut tavoitteet, ja jos ei saavuta, niin NUOTTI-valmennus keskeytetään.

Kysymys: NUOTTI vai muu Kela:n kuntoutus... se on tasapainottelua. Muihin palveluihin pääseminen on pitkä jono/aikaa vievää, ja valmentajalla herää huoli, että nuori tipahtaa ilman NUOTTIa odottelun aikana. Mitä muita palveluita? Psykiatria on vaikea päästä. Päivystyksestä käännetään kotiin. (Minnulle on tullut paljon nuoria, joille hoitoon hakeminen on yhtenä tavoitteena, usein ei diagnosoitu neuropsykiatrisia piirteitä)

Vastaus: NUOTTI-valmentajan yhtenä tehtävänä on kiinnittää nuori tarvittaessa esim. hoitavalle taholle. Kuitenkin valmentajan keinot kannatella nuorta ovat rajalliset eikä NUOTTI-valmennusta voi jatkaa loputtomiin, kun odotellaan pääsyä muihin palveluihin. Voisiko esimerkiksi etsivä nuorisotyö olla tässä nuoren pidempi aikaisena tukena?

Kysymys: Miten tulisi toimia, jos valmentajan mielestä valmennus ei ole oikea-aikaista (akuutti päihdeongelma), mutta Kelan virkailijan mukaan katsellaan tilannetta ja yritetään pärjätä? Tapaamiset eivät toteutuneet, mutta nuori itse sanoi virkailijalle, että haluaa jatkaa. Oli vahva epäily kuntoutusrahan väärinkäytöstä.

Vastaus: Valmentaja on tässä tilanteessa nuoren asioiden asiantuntija ja valmentajan tehtävä on selvittää nuoren tilanne Kelalle. NUOTTI-valmennus perustuu valmentajan ja nuoren välisiin tapaamisiin ja tarkoitus on saavuttaa valmennuksessa asetetut tavoitteet. Jos tavoitteiden saavuttaminen ei onnistu eikä NUOTTI-valmennus käytännössä toteudu, niin NUOTTI-valmennus keskeytetään.

Kysymys: Välillä aika pitkään Kelasta annetaan mahdollisuuksia nuorelle jatkaa valmennuksessa, vaikka ei olisi käynyt valmennuksessa pariin kuukauteen.. ja taas toiset työntekijät Kelassa lopettavat tosi herkästi valmennuksen. Mikä siinä on idea, että annetaan esimerkiksi vielä parinkin kuukauden jälkeen mahdollista jatkaa, jos valmentaja selittää, ettei asiakas ole käynyt käynneillä eikä saada puhelimesta kiinni. (kyseessä myös aktiiviset päihteidenkäyttäjät ja mielenterveysongelmat). Nykytilanteessa on toki vaikea saada apua, koska terveydenhuollon resurssit mielenterveyspalveluissa on tosi pienet ja jonotusajat ovat pitkät, joten NUOTTI saattaa olla ainoa verkosto joka nuorella on, eli tällöin NUOTTI toimii vain kannatteluna.

Vastaus: Jos nuori ei ole osallistunut valmennukseen pariin kuukauteen tai ei vastaa valmentajan yhteydenottoihin, niin nuori ei pysty valmennukseen sitoutumaan eikä valmennus ole siten oikea-aikaista. Valmentaja on tässä tilanteessa nuoren asioiden asiantuntija ja valmentajan tehtävä on selvittää nuoren tilanne Kelalle. NUOTTI-valmennus perustuu valmentajan ja nuoren välisiin tapaamisiin ja tarkoitus on saavuttaa valmennuksessa asetetut tavoitteet. Jos tavoitteiden saavuttaminen ei onnistu eikä NUOTTI-valmennus käytännössä toteudu, niin NUOTTI-valmennus keskeytetään.

Tampereella etsivä nuorisotyö vetäytyy heti, kun NUOTTI-valmennus alkaa, se ei täällä ole vaihtoehto...

Välillä etsivä nuorisotyö ohjaa nuorta NUOTTIin, onko se oikein

Vastaus: NUOTTI-valmennukseen voi ohjautua nuoria etsivän nuorisotyön kautta. NUOTTI-valmennukseen kuuluu verkostotyö nuoren verkoston toimijoiden kanssa. Kun etsivä nuorisotyö ohjaa nuorta valmennukseen, on tässä kohtaa hyvä tuoda esille verkostotyö valmennuksen aikana. Vastaavasti myös NUOTTI-valmentaja voi ohjata nuoren etsivä nuorisotyön piiriin valmennuksen jatkoksi.

3 Asiakasmäärä

Kysymys: Palvelukuvauksessa sanotaan, että valmentajalla on oltava vähintään 10 asiakasta vuodessa. Sopimushallinnan kautta olemme kuitenkin saaneet viestiä, että tuo 10 asiakasta koskee maakuntaa. Miten tämä onkaan?

Vastaus:

Palvelukuvaus luku 11 Asiakasmäärä:

Valmentajalla on oltava vähintään 10 asiakasta vuodessa. Valmentajalla voi olla kerralla vastattavanaan enintään noin 20 nuorta sekä heidän valmennusprosessinsa.

Sopimus kohta 3 Palvelun hankinta palvelun ja palvelun yleiset edellytykset:

Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että yksi valmentaja toteuttaa kuntoutusta vuosittain vähintään 10 asiakkaalle/maakunta. Valmentajalla voi olla kerralla vastattavanaan enintään noin 20 nuorta sekä heidän valmennusprosessinsa.

4 NUOTTI-valmennuksen käynnistyminen ja kesto

Kysymys: Epäselvyys 5kk kestosta. Yhdessä Kelan koulutuksessa oli, että aika lähtee käyntiin Kelan antamasta päätöksen päivästä ja nyt sanottiin, että aika lähtee käyntiin ensimmäisestä tapaamisesta. Kuntoutusraha 5kk on voimassa Kelan antamasta päätöksestä. Mikä on oikea ohjeistus 5kk keston?

Kysymys: Jos valmennus alkaa ensimmäisestä tapaamisesta, niin miksi aika usein sen on katsottu alkaneen päätöspäivästä? Tässä on aika paljon ristiriitaa.

Eli 5kk valmennusaika alkaa ensitapaamisesta, ei lähetteen laatimisen/myöntämisen päivämäärästä?

Kysymys: Jos valmentaja on sairaana/lomalla ja yhteydenotto/ensimmäinen tapaaminen viivästyy sen vuoksi, tarvitseeko siitä olla yhteydessä Kelaan?

Onko valmennusaika siis 5kk ensimmäisestä tapaamisesta vai päätöspäivämäärästä, kun tästä on nyt käsittelijöillä vaihtelevia käytäntöjä?

Vastaus: NUOTTI-valmennus käynnistyy ensimmäisestä tapaamisesta nuoren kanssa eli 5 kuukauden valmennusaika alkaa tästä. Mikäli ensimmäisen tapaamisen toteutus viivästyy, on siitä hyvä ilmoittaa Kelaan.

Päätös kuntoutusrahasta tehdään yleensä ennen valmennuksen alkamista, koska asiakkaan toimeentuloa halutaan turvata hänen odottaessaan kuntoutuksen alkamista. Val-

mennusaika ja kuntoutusrahan myöntöaika eivät siis ole identtiset kuntoutuksen alkamisaikana. Kuntoutusraha tehdään valmennuksen arvioidun keston ajalle, ja myöntöaikaa voidaan tarkistaa, kun valmennuksen todellinen kesto on tiedossa.

Valmentajan tulee huolehtia ensisijaisesti siitä, että valmennus toteutuu palvelukuvauksen mukaisesti. Hänen on myös hyvä tietää kuntoutusrahan maksamisen periaatteista ja että asiakkaalle maksetaan kuntoutusrahaa valmennuksen ajalta. Jos kuntoutusrahan maksamisessa on selvitettävää, valmentajan kannattaa ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä Kelaan.

Kysymys: Tulisiko valmentajan ilmoittaa Kelaan tarkka valmennuksen alkamispäivä/loppumispäivä mm. kuntoutusrahan maksamisen vuoksi? Näkemykseni mukaan Kelassa usein oletetaan valmennuksen alkaneen päätöksen myöntämispäivästä, vaikka todellisuudessa valmennus on saatettu aloittaa vasta viikon kuluttua siitä. Myös kuntoutuspalautteen toimittaminen saattaa näyttäytyä myöhästyneenä, jos lopetuspäivästä on valmentajalla ja Kelalla eri tieto.

Kysymys: Jos aloituspäivämäärää ei tarvitse Kelaan ilmoittaa, miten taataan nuorelle kuntoutusraha koko valmennuksen keston ajalle. Jos aloitus siirtyy jostain syystä esim. viikosta pidemmälle.

Vastaus: NUOTTI-valmennus tulee aloittaa palvelukuvauksen mukaisesti. Jos aloitus kuitenkin viivästyy, lähtökohtaisesti aloituspäivää ei tarvitse ilmoittaa Kelaan. Aloituksen viivästyessä palvelukuvauksen mukaisesta ajasta, on kuitenkin hyvä tehdä ilmoitus Kelaan ensimmäisen tapaamisen päivämäärästä.

Kuntoutusrahan maksamisen vuoksi valmennuksen aloituspäivää ei tarvitse ilmoittaa Kelaan. Nuori on saanut päätöksen kuntoutusrahasta ja valmennuksen edetessä, kun valmennuksen loppuajankohta on tiedossa, valmennuksen todellinen päättymispäivä tulee ilmoittaa Kelaan.

Valmennuksen päättymispäivä on tärkeä tieto, että asiakas saa etuuden kuntoutuksen päättymiseen saakka.

Myös nuorella on velvollisuus ilmoittaa muutoksista, jotka vaikuttavat kuntoutusrahan maksamiseen.

Kysymys: Jos valmennus ei ala heti päätöspäivänä, niin kuntoutusraha päättyy ennen valmennusta, mitenäs tässä tilanteessa?

Vastaus: Asiakkaalle kerrotaan kuntoutusrahapäätöksessä, että etuus on myönnetty kuntoutuksen keston arvioidulle ajalle ja kuntoutusraha käsitellään uudelleen, jos kuntoutus jatkuu pidempään tai päättyy aikaisemmin.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa Kelaan, kun valmennuksen päättymisen eli viimeinen valmennuskerta on sovittu asiakkaan kanssa. Valmennuksen päättymispäivä on tärkeä tieto, että asiakas saa etuuden kuntoutuksen päättymiseen saakka.

Myös nuorella on velvollisuus ilmoittaa muutoksista, jotka vaikuttavat kuntoutusrahan maksamiseen.

Kysymys: Mikäli nuori opiskelee ja tästä syystä NUOTTI-valmennus kestää 10 kuukautta, onko tässä kuitenkin vain sama 20 tapaamista?

Vastaus: Kyllä. Kuntoutuspäätös sisältää aina 20 käyntikertaa.

Kysymys: Jos valmennus alkaa ensimmäisestä tapaamisesta, mutta kuntoutusraha päätöspäivämäärästä, niin saako nuori kuntoutusrahaa kuitenkin viimeiseen tapaamiseen asti? Miten tästä ilmoitetaan Kelalle?

Vastaus: Ilmoituksen valmennuksen tosiasiallisesta päättymispäivästä voi tehdä asiakas tai valmentaja heti, kun päivämäärä on tiedossa. Asiakkaalle kerrotaan kuntoutusrahapäätöksessä, että etuus on myönnetty kuntoutuksen keston arvioidulle ajalle ja kuntoutusraha käsitellään uudelleen, jos kuntoutus jatkuu pidempään tai päättyy aikaisemmin.

Valmennuksen päättymispäivä on tärkeä tieto, että asiakas saa etuuden kuntoutuksen päättymiseen saakka.

Myös nuorella on velvollisuus ilmoittaa muutoksista, jotka vaikuttavat kuntoutusrahan maksamiseen.

5 Tapaamisten toteuttaminen

Kysymys: Voiko saman nuoren tavata kaksi kertaa viikon aikana eri päivinä?

Vastaus: Kyllä voi. Tapaamiset sovitaan nuoren tarpeen mukaan.

Kysymys: Saiko tapaamisia pitää kaksi kerralla eli 120 minuuttia?

Vastaus: Voi pitää

Kysymys: valmennus on ammatillista kuntoutusta. Onko oikein käyttää NUOTTI valmentajaa siihen, että hän on auttamassa nuorta lääkäriin ja nuori ei ole kunnossa työllistymiseen tai opintoihin? Onko NUOTTI silloin oikea tuki nuorelle?

Vastaus: Valmentajan yksi tehtävä on tarvittaessa saattaa nuori terveydenhuollon palveluihin. Jos nuoren toimintakyky arvioidaan heikoksi eikä ammatillisten asioiden suunnittelu ole ajankohtaista, niin NUOTTI-valmennus voidaan lakkauttaa ja siihen voi hakeutua myöhemmin uudelleen nuoren voinnin kohennettua.

Kysymys: Miten toimia, jos asiakas toivoo tapaamisia kotiin, mutta valmentajan mielestä kotiin meneminen ei ole turvallista. Asiakas ei halua/pysty tulemaan tapaamisiin muualle.

Vastaus: Valmentajan on hyvä valmennuksen alussa arvioida ovatko kotikäynnit turvallisia toteuttaa. Mikäli nuori ei pysty liikkumaan lainkaan kotinsa ulkopuolella, eikä tapaamisia voida sen vuoksi järjestää muualla, on hyvä arvioida NUOTTI-valmennuksen oikea-aikaisuus ja tarkoituksenmukaisuus. Valmentaja voi olla yhteydessä tästä Kelan ratkaisuasiantuntijaan ja yhdessä hänen kanssa pohtia em. seikkoja.

Kysymys: Onko viimeinen NUOTTI-tapaaminen toteutettava juuri kuntoutusrahan maksun päättymispäivänä, vai voiko olla esim. pari päivää aiemmin?

Kysymys: Mitä jos viimeinen valmennuskerta on pidetty, vaikka muutamaa päivää ennen virallista valmennusajan päättymistä, koska viimeisen tapaamisen sopiminen juuri tietylle päivälle ei ole onnistunut joko nuoren tai valmentajan aikatauluista johtuen? Tuleeko tästä nuorelle sanktiota tai kuinka monta päivää ennen tapaamisen voi järjestää, jotta nuorelle ei koidu haittaa?

Vastaus: Tärkeää on, että valmentaja ja nuori toteuttavat NUOTTI-valmennusta suunnitelmansa mukaisesti huomioiden palvelukuvaus. Kuntoutusrahaa maksetaan vain viimeiseen valmennuskertaan asti. Valmennuksen edetessä, kun sen tosiasiallinen päättämispäivä on tiedossa, tulee tästä heti ilmoittaa Kelaan, jotta päätös kuntoutusrahasta voidaan tarkistaa. Asiakkaalle kerrotaan kuntoutusrahapäätöksessä, että etuus on myönnetty kuntoutuksen keston arvioidulle ajalle ja kuntoutusraha käsitellään uudelleen, jos kuntoutus jatkuu pidempään tai päättyy aikaisemmin.

Jos kuntoutusrahaa on maksettu kuntoutuksen päättymisen jälkeen, liikaa maksettu kuntoutusraha peritään asiakkaalta. Luultavimmin viimeinen valmennuskerta on tiedossa etukäteen, jolloin se voidaan ilmoittaa hyvissä ajoin Kelaan.

Kysymys: Asumme pikkukaupungissa, jossa bussiyhteydet eivät ole kovin tiheitä, eikä niitä kaikkialta edes ole. Nuoren pitäisi tapaamispaikalle (lähin kahvila saattaa olla 5km:n päässä) tulla jalan, koska nuoren kotona emme voi tavata, eikä sieltä ole mahdollista häntä kyyditä. Haetaanko? Tämä etenkin talviaikaan haaste...

Vastaus: Palveluntuottaja/valmentaja itse arvioivat kyyditseekö nuorta valmennuksen aikana.

6 Nuoren GAS-tavoitteet

Kysymys: Minkälaisia GAS-tavoitteita pidätte Kelan näkökulmasta hyvänä? Tällä hetkellä moni nuori voi todella huonosti ja valmennuksessa lähdetään usein liikkeelle esim. vuorokausirytmien parantamisesta ja tämänkaltaisista perusasioista. Onko riittävää, että nuorella lukee GAS-tavoitteissa esim. "vuorokausirytmien parantaminen" tai jotain muita "pieniä" arkeen liittyviä asioita, vaikka nuorella myöhemmin olisikin suuntana esim. työpaikka.

Vastaus: GAS-tavoitteet lähtevät nuoresta itsestään ja jos arvioidaan, että esim. vuorokausirytmien parantaminen on keskeistä, niin siitä kannattaa lähteä liikkeelle. Tavoitteet voivat olla alussa pienempiä, mutta niiden saavuttamisella voi olla suuri vaikutus nuoren ammatillisen polun edistämiseen. Luotamme valmentajan ammattitaitoon, että GAS-tavoitteista muodostuu nuoren näköisiä ja ne ovat nuoren saavutettavissa.

Kysymys: Kysymys GAS-tavoitteista, valmennuksen tavoite voi olla esim. hoitosuhteen saaminen nuorelle, GAS-tavoitteena tämä on huono, koska se on toimi, jota nuori ei yksin omalla toiminnallaan voi saattaa alkuun (ts. tavoite ei välttämättä toteudu, vaikka nuori tekisi kaiken, mitä pitää), miten tämä tavoitelomake taipuu tällaiseen (nuoren tavoitteen taivuttaminen GAS-lomakkeen rajallisuuteen ei tunnu eettiseltä)?

Vastaus: Nuoren ammatillisen kuntoutuksen yksi keskeinen periaate on vaikuttaa nuoren toimintakykyyn. Vaikka GAS-tavoitteena hoitosuhteen saaminen tuntuu kaukaiselta ja toimimattomalta, niin se voi olla sellainen GAS-tavoite, jota kohti edetään. Tavoite kertoo nuoren tarpeen, mutta sille ei voi mitään, jos esim. terveydenhuoltojärjestelmä ei kykene vastaamaan ajallaan nuoren tilanteeseen. GAS-tavoite asetannassa voi riittää, että nuori on ohjattu terveydenhuoltoon, vaikka hoitosuhde ei ennättäisikään terveydenhuollon jonoista johtuen alkaa.

Kysymys: Tulisiko nuorelta vaatia GAS -tavoitteisiin jokin lauselma, joka ohjaa selvittämään ammatillista polkua? Jos valmentaja arvioi, että nuoren toimintakyky on hyvä, ja olisi aika suunnata jo kohti tulevaisuutta, mutta nuori sanoo suoraa, ettei tähtää tällä hetkellä työelämään. Tavoitteeksi nimeää esimerkiksi tupakanpolton vähentämisen.

Vastaus: Valmentaja voi kertoa nuorelle, että NUOTTI-valmennus on ammatillista kuntoutusta ja sen tavoitteena on edistää kykyä opiskella ja kykyä työllistyä. Elämäntapaan liittyvät toiveet eivät voi olla ammatillisen kuntoutuksen keskeisiä tavoitteita, vaan voivat kulkea taustalla mukana. Jos nuorella ei ole ollenkaan ajatusta suunnitella siirtymistä opintoja ja työelämää kohti, niin valmennus ei ole oikea-aikaista.

7 Verkostotyö

Kysymys: Jos yhteistyökumppani, esim. TYP, ei pysty toteuttamaan yhteistyöpalaveria NUOTTI-valmennuksen aikana, vaan esim. ensimmäinen aika löytyy vasta puolentoista kuukauden päästä NUOTTI-valmennuksen päättymisestä, saako palveluntuottaja tuosta tapaamisesta normaalin korvauksen?

Vastaus: Mikäli NUOTTI-valmennus on päätynyt ennen tätä yhteistyöpalaveria, ei siitä voi enää laskuttaa.

Kysymys: Entä jos nuori ei halua, että valmennuksen aikana tehdään yhteistyötä verkoston kanssa? Usein myös jokin taho on ilmoittanut nuorelle, että palataan asiaan NUOTTI-valmennuksen lopussa, eikä ole halukas tekemään yhteistyötä.

Vastaus: Verkostotyöhön tarvitaan aina nuoren suostumus. Valmentajan on hyvä valmennuksen alkaessa käydä nuoren kanssa läpi sitä, mitä verkostotyö tarkoittaa ja miksi sitä tehdään NUOTTI-valmennuksen aikana. Mikäli nuori kertoo jonkin verkostonsa tahon ilmoittaneen em. tavalla yhteistyöstä, on nuoren kanssa hyvä keskustella, voisiko verkostoon kuitenkin olla yhteydessä NUOTTI-valmennuksen alkaessa.

Kysymys: Jos nuori ei halua kertoa muille yhteistyötahoille esim. omasta päihteiden käytöstä (hän on siis kertonut asiasta valmentajalle luottamuksellisesti)? Mitä ajatuksia tästä aiheesta?

Vastaus: Verkostotyöhön tarvitaan aina nuoren suostumus. Nuoren kanssa on kuitenkin hyvä keskustella siitä, miten ja miksi hänen kannalta olisi tärkeää puhua avoimesti kaikista asioista verkostossa.

Kysymys: Nuoren oma ratkaisuasiantuntija ei ole antanut nuoren tietoja vaikka viestitettiin, että valmentajalle voi antaa tietoja. Kysymys oli siitä, onko nuoren B-lausunto Kelalla voimassa.

Vastaus: Nuori itse voi kysyä tai hänen suostumuksellaan voidaan antaa tieto B-lausunnon voimassaoloajasta.

8 Etäkuntoutus NUOTTI-valmennuksessa

Kysymys: Onko myös koronatilanteessa ohjeet, että vain 5 tapaamista voi toteuttaa etänä? Olen tarjonnut aina etätapaamismahdollisuutta, jos asiakas on sairastunut tai hän on ollut karanteenissa.

Kysymys: Miten korona-rajoitteet vaikuttavat etätapaamisten määrään? Voiko tarpeen mukaan olla enemmän kuin 5 etätapaamista, mikäli nuorella tai valmentajalla flunssaoireita?

Vastaus: Kela on antanut tiedotteita koronaepidemian aikaiseen toteutukseen. Tiedotteet löytyvät <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-kuntoutuspalvelut-koronatiedotteet>

NUOTTI-valmennusta on voinut toteuttaa kokonaan etänä koronaepidemian aikana. Tämä ohjeistus on voimassa tällä hetkellä 31.5.2022 saakka. Palveluntuottajan tulee seurata Kelan tiedotteita aktiivisesti em. nettisivuilta.

Kysymys: Voiko etäkäytänne mahdollisesti saada lisäkertoja koronan jälkeen, jos yhteistyö asiakkaan kanssa etenee hyvin ja sisältää myös kasvokkaisia miittejä?

Vastaus: Tällä sopimuskaudella NUOTTI-valmennusta toteutetaan voimassa olevan palvelukuvauksen mukaisesti. Nuori voi saada NUOTTI-valmennusta 20 käyntikertaa yhtä kuntoutuspäätöstä kohti huolimatta toteutustavasta.

Kysymys: Koronan vuoksi valmennuksen etäohjaus on lisääntynyt ja useat lyhyet yhteydenotot ovat nuoren kanssa lisääntyneet ja osoittautuneet toimivaksi. Tämä on johtanut siihen, että 60 min ohjaukset ovat vähentyneet ja siten myös valmennuksesta laskutettava tuntien määrä vähentynyt. Tämä aiheuttanut varmasti ihmetystäkin, mutta hyviin tuloksiin on päästy. Eli ratkaisukeskeiset työmenetelmät mahdollistavat tämän ja näitä keinoja olisikin mukava jakaa toisten kanssa. Eli valmentajan ja nuoren yhteinen aika ei ole ratkaisevinta vaan se mitä tapahtuu niiden välillä. Ajatuksia?

Vastaus: Yhden tapaamisen pituus on 60 minuuttia ja vain 60 minuuttia kestävät tapaamiset voi laskuttaa. Myös etänä toteutettavien tapaamisten tulee olla 60 minuuttia. NUOTTI-valmennukseen kuuluu myös tapaamisten välissä tapahtuva yhteydenpito nuoren kanssa.

Kysymys: Voiko etätapaamisissa käyttää Teams-yhteyttä? Jossakin epäilty sen tietoturvallisuutta?

Vastaus: Kela ei voi arvioida sovellusten tai yhteyksien soveltuvuutta etäkuntoutuksen toteuttamiseen, vaan etäkuntoutusta tarjoavan palveluntuottajan on ratkaistava itsenäisesti kuntoutuksen järjestäminen etäyhteydellä. Palveluntuottajia kehoitetaan varmistamaan yhteyden tai sovelluksen järjestävältä yritykseltä, että sen tarjoama palvelu täyttää Valviran ohjeen mukaiset edellytykset tietosuojan, -turvan ja asiakastietojen käsittelyn osalta.

9 Ryhmätoiminta NUOTTI-valmennuksessa

Kysymys: Etelä-Pohjanmaalla olemme eri palveluntuottajien kanssa tehneet sen havainnon, että iso osa nuorista hyötyisi osana NUOTTIa myös ryhmävalmennuksesta ja laitoimmekin ideaa eteenpäin, että tutun valmentajan kanssa voisi osana NUOTTIa olla myös ryhmätoimintaa. Onko tällaista vaihtoehtoa mietitty? Esimerkkinä voisi olla rytmi, jossa kerran kuukaudessa valmentajan nuoret voisivat kokoontua altistamaan itseään sosiaalisiin tilanteisiin tutun valmentajan ohjauksessa ja toimia yhdessä saaden myös vertaistukea.

Vastaus: Tällä hetkellä NUOTTI-valmennukseen ei sisälly ryhmätoimintaa. Valmentajat voivat ohjata nuorta alueensa muiden toimijoiden (Ohjaamot, Etsivä nuorisotyö, Tyttöjen talo jne.) ryhmätoimintoihin, mikäli nuorella on siihen tarve ja alueelta sopiva ryhmä löytyy.

10 NUOTTI-valmennus ja kuntouttava työtoiminta

Kysymys: Muilta ammattilaisilta, esimerkiksi sosiaalityöntekijöiltä on usein tullut sellaista viestiä, että TE-palveluista on kerrottu, ettei NUOTTI-valmennuksen aikana voi päästä kuntouttavaan työtoimintaan. Olisiko Kelan mahdollista viestiä TE-palveluille, miten nuoren ammatillinen kuntoutus eroaa muusta ammatillisesta kuntoutuksesta. Eli juuri niin, että kuntouttavaan työtoimintaan voi päästä NUOTTI-valmennuksen aikana.

Vastaus: Ammatillisen kuntoutuksen näkökulmasta NUOTTI-valmennus ja kuntouttava työtoiminta voivat toteutua samanaikaisesti. Kuntoutusrahan kannalta huomioitava, että jos asiakas osallistuu samanaikaisesti sekä Nuotti-valmennukseen että kuntouttavaan työtoimintaa, kunta voi lopettaa kuntouttavan työtoiminnan järjestämisen, jos asiakas saa kuntoutusrahaa.

Kuntouttavan työtoiminnan ajalle asiakas voi hakea työmarkkinatukea ja osallistua NUOTTI-valmennukseen.

Kelan on mahdollista kerrata TE-palveluiden kanssa näitä asioita.

11 NUOTTI-valmennuksen jatkojaksot

Kysymys: Onko yleisempää, että nuorelle haetaan jatkoa, toista NUOTTI-valmennus jaksoa vai että nuorelle "riittää" yksi valmennus jakso? Entä jos valmennus saa jatkoa? Milloin se alkaa?

Vastaus: Nuori voi hakea NUOTTI-valmennukselle jatkoa, jos hän tarvitsee valmennusta edelleen omien tavoitteiden saavuttamiseksi. Jatkojaksolle tulee aina olla hyvät perustelut ja Kelalle tulee selvittää se, mikä NUOTTI-valmennuksessa on vielä kesken. Osalle nuoria riittää yksi jakso, osa tarvitsee jatkojakson.

Jos nuorelle myönnetään jatkojakso, tulee ensin käyttää ensimmäisen jakson käyntikerrat. Eli jatkojakso käynnistyy, kun ensimmäisen NUOTTI-valmennuksen kuntoutuspäätöksen käyntikerrat on käytetty ja nuori on saanut uuden kuntoutuspäätöksen NUOTTI-valmennuksesta.

Kysymys: Onko parempi, että nuoren jaksoja jatketaan vaikka nuoren tilanne olisi hetkellisesti (kesätyö, erilaiset kuntoutus selvitykset yms.) tasainen vai että päättyvä jakso työstetään loppuun ja nuori hakee uudelleen kun tilanne muuttuu esim. kesätyö päättyy alkaa koulu uudelleen, kuntoutus selvitykset loppuvat jne,?

Vastaus: NUOTTI-valmennuksen jatkojaksolle tulee aina olla selkeät tavoitteet ja perustelut. Mikäli ensimmäisen jakson aikana nuori on saavuttanut jaksolle asettamansa tavoitteet, hänen toimintakykynsä on kohentunut sekä jatkosuunnitelma on selkeä, ei toista jaksoa tarvita. Pelkkä kesätyön tai toisen kuntoutuspalvelun päättyminen eivät ole perusteita hakea uudelleen NUOTTI-valmennukseen.

12 NUOTTI-valmennuksen jatko-ohjaukset/-suositukset

Kysymys: Mitä jos nuorella on jo ollut kontakti etsivään nuorisotyöhön tai ammatilliseen tukihenkilötyöhön, mutta hän ei ole hyötynyt näistä palveluista, mutta on kokenut hyötynensä NUOTTI-valmennuksesta, niin pitääkö nuorta silti ohjata takaisin palveluihin, jotka eivät ole edistäneet hänen elämäntilannettaan? Moni nuori on sanonut, että NUOTTI-valmennus on ollut ensimmäinen asia, joka on hänen tilannettaan auttanut.

Vastaus: NUOTTI-valmennuksessa nuorta ohjataan niihin palveluihin, jotka ovat hänen elämäntilanteeseen ja jatkosuunnitelmiin sopivia ja, jotka tukevat nuorta hänen NUOTTI-valmennuksensa loputtua. Nuorta ei tarvitse ”palauttaa” takaisin aiempiin tukipalveluihin, jos hän ei niitä tarvitse.

Kysymys: Minkälaisiin palveluihin nuorta voisi ohjata (esim. Kela), jos hän ei ikänsä puolesta ei ole enää oikeutettu nuorten parissa työskentelevien tahojen palveluihin esimerkiksi etsivää työhön tai ohjaamoon? Varsinkin pienillä paikkakunnilla tämä on iso haaste, kun nuori täyttää 30 vuotta, mutta opiskeleminen tai työelämään pääsy eivät ole realistisia tavoitteita.

Vastaus: Valmentajan tulee kartoittaa nuoren alueella tarjolla olevat aikuisten palvelut. Kela voi järjestää ammatillista kuntoutusta yli 30-vuotiaille vain sairauserusteella.

Kysymys: Miten luoda luottamuksellinen yhteys, mikäli valmentajan tehtävänä on alusta alkaen ”työntää” nuorta muiden palveluiden piiriin? Nuorilla on saattanut olla jo monia ammattilaisia ympärillään. Miten tämä ajatus sitouttaa nuorta kiinnittymään valmentajaan ja alkaa luottamaan tähän? Tämä on hieman paradoksaalista.

Vastaus: NUOTTI-valmennus on lyhytaikainen ammatillisen kuntoutuksen tukimuoto eikä voi olla nuoren tukena vuosia. Sen takia valmennuksen keskeinen ajatus on, että nuorta tuetaan oikeanlaisesti ja tavoitteidensa suuntaisesti myös muista verkostoista. Havaitsemissamme onnistuneissa valmennuksissa valmentaja on aluksi selviteltyt nuoren tavoitteet ja ottaa verkostoa sitten siinä määrin mukaan, kun se on nuoren tilanteessa tarpeen.

13 Opiskelijan NUOTTI-valmennus

Kysymys: Millaiseksi näette NUOTTI-valmentajan roolin opiskelevan nuoren kanssa?

Mikäli nuori opiskelee ja tästä syystä nuotti-valmennus kestää 10 kuukautta, onko tässä kuitenkin vain sama 20 tapaamista?

Vastaus: NUOTTI-valmennuksen kuntoutuspäätös sisältää aina 20 käyntikertaa. Opiskelijan kohdalla NUOTTI-valmennuksessa voidaan keskittyä opintoja hidastavien esteiden tunnistamiseen ja niihin ratkaisujen löytämiseen. Tärkeää on yhteistyö oppilaitoksen ja opiskeluhuollon kanssa.

14 Kuntoutuspalaute

Kysymys: Kuinka pitkä on hyvä kuntoutuspalaute? Olemme tästä käyneet tiimissä keskustelujia, että tulisi tarpeeksi tietoa, mutta ei olisi liian pitkä.

Vastaus: Hyvä kuntoutuspalaute on tiivistys nuoren NUOTTI-valmennuksesta, mitä sen aikana on tehty ja miksi. Kuntoutuspalautteeseen kirjataan nuoren alkutilanne ja tilanne valmennuksen päättyessä, jatkosuositukset ja verkoston rooli nuoren tukena NUOTTI-valmennuksessa. Palautteessa on hyvä kuvata verkostotyö esimerkiksi, miksi TE-toimistoon otettiin yhteyttä, mitä TE-toimisto teki ja mikä oli yhteistyön lopputulos. Hyvässä kuntoutuspalautteessa kuvataan nuorelle tehty suunnitelma. Siihen on myös hyvä kirjata tiedossa olevat eri verkostojen asiantuntijat, jotka auttavat nuorta eteenpäin. Kuntoutuspalautteessa arvioidaan valmennukselle asetettuja tavoitteita ja miten niiden eteen on työskennelty. Mitään tarkkaa pituutta tai sivumäärää hyvälle kuntoutuspalautteelle ei voi sanoa.

Kysymys: Kuntoutuspalautteen toimittaminen silloin kun asiakas katoaa palvelusta? Mistä palautteen toimitusaika lasketaan?

Vastaus: Jos nuori ei enää tule sovituille tapaamisille, eikä vastaa valmentajan viesteihin, on valmentajan hyvä olla yhteydessä Kelan ratkaisuasiantuntijaan ja keskustella valmennuksen päättymisestä ja kuntoutuspäätöksen lakkauttamisesta. Kuntoutuksen lakkauttamisen jälkeen valmentaja noudattaa palvelukuvauksen mukaisesti kuntoutuspalautteen toimitusaikaa eli toimittaa palautteen Kelaan kahden viikon kuluessa valmennuksen päättymisestä.

Kysymys: Miten annettua kuntoutuspalautetta hyödynnetään Kelassa, asiakkaan jatkolouissa jne?

Vastaus: Kelan ratkaisuasiantuntija käy nuoren kuntoutuspalautteen läpi ja sen sisällön perusteella ottaa tarvittaessa nuoreen yhteyttä, jos palautteessa on Kelan järjestämisvastuulle kuuluvia palveluita. Kuntoutuspalautetta voidaan hyödyntää myös Kelan muissa etuuksissa tai nuorelle mahdollisesti myöhemmin haettavissa kuntoutuspalveluissa.

Kysymys: voiko kelan lomakkeet ja kuntoutuspalautteet lähettää sähköisesti Kelaan sisälle.

Vastaus: Kuntoutuspalautetta ei voi lähettää sähköisesti Kelaan. Asiakas voi täyttää hakemukset ja toimittaa ne OmaKelan (sähköinen asiointipalvelu) kautta.

Kysymys: Osa käsittelijöistä toivoo raportteja kun haetaan uutta jaksoa, osa ei eli kummalla tavalla toimitaan? Toimitetaanko loppuraportti vasta kun kaikki jaksot loppuneet.

Vastaus: Kun nuoren NUOTTI-valmennukselle haetaan jatkojaksoa, tulee valmentajan tässä yhteydenotossa kertoa Kelan ratkaisuasiantuntijalle riittävät perusteet ja tavoitteet jatkojaksolle. Lisäksi tuossa puhelussa on tultava ilmi miten tavoitteiden eteen työskennellään jatkojakson aikana. Mikäli nämä asiat eivät tule tässä yhteydenotossa riittävästi esille, voi ratkaisuasiantuntija pyytää valmentajaa toimittamaan ensimmäisestä jaksosta kuntoutuspalautteen. Muussa tapauksessa kuntoutuspalaute toimitetaan viimeisen jakson päätyttyä. Kela voi aina tarvittaessa pyytää kuntoutuspalautteen myös jaksojen välissä.

15 Kuntoutusraha

Kysymys: Miksi nuorille maksetaan kuntoutusrahaa? Olisi helpompi saada oikeasti motivoituneita nuoria, jos ei olisi rahaa saatavana. esim enemmän kuin työttömyys tukea

Kysymys: Nuoret (osa heistä) asuu kotona isin ja äidin kanssa, joten ei ole taloudellista ahdinkoa. Sitteen tulee rahaa tilille aika paljon yhtäkkiä. Nuori ostaa rahoilla sitten netistä kalliita konsuleita ja kameroita tai keräilee nukkeja, koska eivät joudu rahoilla maksaa vuokraa tai puhelin laskuaan. Samaten olen ollut tilanteessa missä kuntoutus rahaa käytetään verukkeena, jotta nuori tulee kuntoutukseen. Nuori on tällöin kuntoutuksessa, mutta ei ole siitä oikeasti kiinnostunut yhtään. Hän ei ole halukas menemään töihin, opiskelemaan tai päivätoimintaan tai päihde kuntoutukseen tai psykiatrin juttusille. Pohdin, onko raha oikea tapa, millä ohjataan ihmisiä kuntoutukseen?

Kysymys: Nuottilainen on vanhempien kanssa asuva lukiolainen. Hän saa kuntoutusrahaa. Tätä vähän ihmettelen, heillä on hyvä taloudellinen tilanne, ja kertomansa mukaan hän saa täyden kuntoutusrahan. Meneekö oikeasti näin?

Vastaus: Laissa Kelan kuntoutuksesta ja kuntoutusrahaetuuksista on määritelty perusteet kuntoutusrahan maksamiselle. Lainsäätäjien tahtotilana on ollut, että henkilölle, jolle Kela myöntää nuoren ammatillisen kuntoutuksen palvelua, maksetaan kuntoutusrahaa kuntoutuspäätöksen ajan. Nuoren asumismuoto tai -kustannukset eivät vaikuta kuntoutusrahan myöntämisedellytyksiin tai sen määrään, koska siitä ei ole laissa säädetty.

Kysymys: Nuori on juuri muuttanut vanhempiensa luota omaan kotiin. Muuttuuko hänen kuntoutusrahansa määrä tämän johdosta?

Vastaus: Ei muutu, kuntoutusrahan määrä määritetään kuntoutuksen alkaessa. Asiakkaan asumismuoto ja -kustannukset eivät vaikuta kuntoutusrahan myöntämisedellytyksiin tai sen määrään.

Kysymys: Miten nuottiraha suhteutuu äitiyspäivärahaan, kun nuori on jo kolmosjaksolla? Entä kuntoutusraha ja tutkintavankeusaika?

Vastaus: Äitiysraha huomioidaan kuntoutusrahaa myönnettäessä. Jos nuori saa kuntoutusjaksojen välisiltä ajoilta jo äitiysrahaa, ei hänellä ole oikeutta kuntoutusrahaan. Kuntoutuspäiviltä asiakas voi saada kummankin etuuden, jos äitiysraha on vähimmäismääräinen. Kela selvittää etuuksien väliset suhteet, kun asiakas hakee kuntoutusrahaa.

Vankilassaolon ajalta kuntoutusrahaa ei voida myöntää, koska vanki on silloin estynyt tekemästä työtään vankeuden, eikä kuntoutuksen takia.

Kysymys: Nuori aloittaa työpajan, joka kuntouttavaa työtoimintaa. Työvoimatoimistossa ohjeistettu keskeyttämään kuntoutusraha täksi ajaksi ja hakemaan työmarkkinatukea, onko tämä ihan OK ja paikallista?

Kysymys: Jos valmennettava aloittaa NUOTIN aikana esimerkiksi kunnan palvelusetelillä kustannettavan kuntouttavan työtoiminnan, miten tilanne menee kuntoutusrahan osalta?

Vastaus: Kela ei määrittele kuntouttavan työtoiminnan ehtoja, joten kannattaa olla yhteydessä kuntaan tästä asiasta. Jos asiakas osallistuu samanaikaisesti sekä NUOTTI-valmennukseen että kuntouttavaan työtoimintaan, kunta voi lopettaa kuntouttavan

työtoiminnan järjestämisen, jos asiakas saa kuntoutusrahaa. Jos asiakas edelleen jatkaa NUOTTI-valmennuksessa normaalisti, kuntoutusrahan maksaminen voi Kelan puolesta jatkaa.

Kysymys: Miksi kuntoutusrahan kanssa on aina säädettävä? Olisi paljon motivoivampaa asiakkaan kannalta, että verotus ei aina säikäyttäisi. Moni nuori joutuu hakemaan myös täydentävää toimeentulotukea.

Kysymys: Onko niin, että kuntoutusrahasta menee automaattisesti 25% veroja, jos ei nuori toimita Kelalle erikseen verokorttia etuutta tai palkkaa varten? Voiko etuutta varten olla 0% verokortti käytössä?

Kysymys: Asiakkaille on ollut epäselvää, mikä on kuntoutusrahan verotus. Voisitteko sitä selventää? Mistä tietää, että veroprosentti ei ole liian suuri? Toinen kysymys, mitä jos asiakas ei halua kuntoutusrahaa vaan palata esim. perustoimeentulotukeen?

Vastaus: Kuntoutusrahasta pidetään veroa yleensä palkkaa varten määrätyn perusverokortin prosentin mukaan. Palkkaa varten annetulla verokortilla veroa pidetään kuntoutusrahasta aina vähintään 25 %, vaikka veroprosentti olisi tätä pienempi. Muutosverokortilla kuntoutusrahan ennakonpidätys voi olla alle 25 %. Asiakas voi tilata muutosverokortin sosiaalietuutta varten Verohallinnolta (www.vero.fi/verokortti).

Asiakkaalle kerrotaan veroprosentista kuntoutusrahapäätöksessä. Lisätietoa saa myös Kelan verkkosivuilta.

Asiakas ei voi valita perustoimeentulotukea, kun hänellä on mahdollisuus saada toista etuutta. Perustoimeentulotuki on viimesijainen tuki, joka tarkoittaa sitä, että asiakkaan tulee hakea ensin kaikki muut etuudet, joihin hänellä saattaa olla oikeus.

Kysymys: Mikäli kuntoutus etenee tavoitteiden saavuttamiseksi (esim. koulutushakujen aika voi vaihtua) ja 20h täyttyy ennen 5kk:n aikarajaa, niin menettääkö nuori kuntoutusrahan tästä syystä? Jos näin on, pitääkö valmennustunteja venyttää niin, että ne päättyvät vasta 5kk:n takarajalla?

Vastaus: NUOTTI-valmennus toteutetaan nuoren tarpeiden mukaisesti. Mikäli nuoren tavoitteiden työstämiseen menee vähemmän aikaa kuin 5 kuukautta, tulee valmennus tällöin lopettaa ja nuori siirtyy toteuttamaan jatkosuunnitelmaansa. Kuntoutusrahan vuoksi NUOTTI-valmennusta ei tule venyttää.

Asiakkaalle kerrotaan kuntoutusrahapäätöksessä, että etuus on myönnetty kuntoutuksen keston arvioidulle ajalle ja kuntoutusraha käsitellään uudelleen, jos kuntoutus jatkuu pidempään tai päättyy aikaisemmin.

Kysymys: Onko nuori oikeutettu opintotukeen NUOTTI-ajalta ja miten voin tässä nuorta ohjeistaa? Jotkut nuoret ovat saaneet opintotuen kuntoutustuen lisäksi, toiset ei.

Vastaus: Jos asiakas edelleen opiskelee ja opintotuen myöntämisedellytykset täyttyvät, voi hän edelleen saada NUOTTI-valmennuksen ajalta opintotukea. Opintotuen lisäksi nuori voi saada kuntoutusrahan. Jos etuusasioissa on selvittävää, kannattaa ohjata asiakasta ottamaan yhteyttä Kelaan.

16 Ylläpitokorvaus

Kysymys: Mihin muihin kustannuksiin (kuin matka-) ylläpitokorvausta voi käyttää?

Kysymys: Ylläpitokorvauksesta haluaisin kysyä vielä tarkemmin sitä, että jos nuoren kuntoutumisen kannalta on hyväksi tavata esimerkiksi minigolfia pelaten, mistä on pieni maksu noin 9e / henkilö, voisiko vastaavat harrastuksiin osallistamiset olla korvattavia nuoren tai /ja valmentajan kulujen osalta?

Kysymys: Onko mitään muita kuluja kuin matkakuluja mihin voi saada ylläpitokorvausta? Esim. jos asiakkaan vointia ja työkykyä tukee, että käydään välillä kahvilassa, kuntosalilla, uimassa tms, voiko näihin kuluihin saada ylläpitokorvausta? Saako ylläpitokorvausta kaikilta käyntipäiviltä vai eritelläänkö hakemukseen, että milloin on tullut kuluja? Pitääkö osallistumistodistuksessa näkyä missä on tavattu?

Kysymys: Lasketaanko kahvilakäynnistä aiheutuneet kustannukset, jos esim nuorella sosiaalista jännittämistä ja käynti on perusteltu siltä osin?

Vastaus: Ylläpitokorvausta voisi saada esimerkiksi ylimääräisiin vaatekustannuksiin tai ravintokustannuksiin. Huomattavaa on, että ylimääräisten kustannusten pitää aiheutua nimenomaan kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuvista kustannuksista. NUOTTI-valmennus on palvelukuvauksessa määritelty 60 min pituisiksi käyntikerroiksi, jolloin käyntikerran kesto huomioiden ei ole välttämätöntä syödä tai juoda kahvilassa. Kun asiakas hakee ylläpitokorvausta, hänen tulee kertoa mitä ylimääräisiä kustannuksia kuntoutuksesta aiheutuu hänelle. Kela tekee päätöksen asiakkaan antamisen tietojen perusteella, päätös tehdään koko kuntoutuksen ajalle ja maksetaan kuntoutuspäiviltä. Ylläpitokorvausta varten valmentajan tulee laatia osallistumistodistus, jossa kerrottu käyntikertojen päivämäärät ja kestot, tapaamispaikkaa todistukseen ei tarvitse kertoa. Osallistumistodistuksen täyttämiseen löytyy ohje Kelan verkkosivuilta: [Ohjeita palveluntuottajille](#)

Kysymys: Miten kuntoutusrahaan liittyvää ylläpitokorvausta nuori hakee käytännössä?

Onko ylläpitokorvaukseen jokin summa, esim. matkakuluista, joka pitää tulla, että ylläpitokorvaukseen nuorella on oikeus?

Vastaus: Ylläpitokorvausta haetaan samalla tavalla kuin kuntoutusrahaa. Sen myöntäminen harkitaan yksilöllisesti asiakkaan tilanteen mukaan. Kustannuksissa ei ole mitään rajaa, jonka pitää ylittyä, jotta ylläpitokorvausta voi saada.

Kysymys: Pitääkö ylläpitokorvauksen hakeminen aina neuvoa nuorelle alkutapaamisissa?

Vastaus: Jos tapaamisissa käy ilmi, että joitain ylimääräisiä kustannuksia kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuu, asiakasta kannatta ohjata ottamaan yhteyttä Kelaan ja tiedustella ylläpitokorvauksen hakemisesta.

Kysymys: Koskeeko kuntoutusrahan ylläpitokorvausta ja sen saamista normaalit Kelan matkakorvauksen edellytykset (mm. 25 euron omavastuu), eli esimerkiksi kaupungin sisällä maksettaviin muuttaman euron bussikuluihin ei ylläpitokorvausta voi saada?

Vastaus: Ei koske, ylläpitokorvaus on aina 9,00 e/pv. Kustannuksissa ei ole mitään rajaa, jonka pitää ylittyä, jotta ylläpitokorvausta voi saada.

17 Osallistumistodistus

Kysymys: Milloin ja miksi vaaditaan osallistumistodistus? Miksi osalta nuorilta sitä vaaditaan ja osalta ei?

Vastaus: Lähtökohtaisesti osallistumistodistusta ei vaadita NUOTTI-valmennuksessa. Valmentajan tulee se kuitenkin laatia, jos nuori sitä pyytää. Nuori voi tarvita osallistumistodistuksen esimerkiksi ylläpitokorvauksen maksamista varten, koska korvausta maksetaan vain kuntoutuspäiviltä (todistuksella todennetaan siis päivät, jolloin valmentaja tavattu). Nuori voi tarvita osallistumistodistusta myös kuntoutusrahan tarkistamista varten, jos hänen kuntoutusrahansa määrä on suurempi kuin vähimmäismäärä. Tämä johtuu siitä, että kuntoutusraha maksetaan tällöin kuntoutuspäiviltä täysimääräisenä ja niiden väliseltä ajalta alennettuna.

Kysymys: Jos nuorella on useampi kuntoutusjakso, kirjataanko osallistumistodistukseen kaikki tapaamiset eri jaksoilta? Mun yksi nuori on kolmatta jaksoa ja sai kuntouttavan aikana työttömyysetuutta välillä. Kun kuntouttava päättyi, nuori haki uudelleen kuntoutusrahaa ja pyydettiin osallistumistodistusta. Merkkasin siihen kaikki tapaamiskerrat alusta asti ja mietin, että olikohan oikein.

Vastaus: Nuoren pitäisi tietää mistä alkaen osallistumistodistusta pyydetään tai hän sitä tarvitsee. Tarvittaessa nuori voi tarkistaa asian Kelasta.

18 Ammatillinen suunnitelma

Kysymys: Mikä on ammatillinen kuntoutussuunnitelma?

Vastaus: Ammatillinen kuntoutussuunnitelma voi olla esimerkiksi terveydenhuollon lääkärin laatima tai se voidaan tehdä kuntoutuspalvelun yhteydessä. Kuntoutuspalvelun yhteydessä laadittava ammatillinen kuntoutussuunnitelma voi sisältää mm. seuraavia asioita: asiakkaan tavoitteet, menetelmät tavoitteen saavuttamiseksi (verkostotyö), asiakkaan tarvitsema tuen tarve ja määrä työhön tai opintoihin siirtymiseksi, mahdollisesti suositeltu jatkokuntoutus ja sen aikataulu.

NUOTTI-valmennuksessa ammatillista kuntoutussuunnitelmaa ei ole määritelty.

19 Yhteydenottaminen Kelaan

Kysymys: Nuoren NUOTTI-valmennuksen aikana voi tulla asioita, jolloin on tarpeen ottaa yhteyttä Kelaan ja päätöksessä merkittävään asiantuntijaan. Päätöksessä ei kuitenkaan ole asiantuntijan yhteystietoja. Olemme siis soittaneet mm. viranomaislinjalle. He jättävät kyseiselle asiantuntijalle soittopyynnön. Takaisinsoitossa on usein kestänyt pitkään aika, jopa kuukausi. Esim. jatkopäätöksen suhteen, on nuoren tilanne mutkistunut esim. tämän odotusajan aikana. Olisiko mahdollista joustavoittaa yhteydenottoja Kelaan?

Vastaus: Jos päätöksessä ei ole mainittu ratkaisuasiantuntijan yhteystietoja eikä soittoaikaa, niin siinä tilanteessa ota yhteys viranomaislinjan kautta. Valitettavasti Kelan työtilanne on ruuhkautunut. Tähän Kela pyrkii saamaan ratkaisua mahdollisimman pian.

Kysymys: Kelan käsittelijät saa nykyisin kiinni klo 10-11 puhelinajalla. Tämä on hyvä uudistus, koska käsittelijöitä on joskus vaikea saada kiinni ja viranomaislinjan kautta joutuu jonottamaan pitkään. Voisiko ajankohtaa kuitenkin aikaistaa jonkin verran, koska klo 10-11 on aktiivista valmennusaikaa tai valmentaja on hyvin usein siirtymässä asiakkaan luokse. Klo 8-9 tai 9-10 olisi parempi puhelinaika.

Vastaus: Kiitos ehdotuksesta. Kelassa on tällä hetkellä määritelty puhelinajaksi klo 10-11.

20 Mittarit ja lomakkeiden toimittaminen Kelaan

Kysymys: Onko tosiaan niin, että vain GAS-lomake liitetään mukaan? Miten tehdään sen työkykykyselyn (AKV1) kanssa? Lisäksi olemme ymmärtäneet, että NUOTTI-valmennettavan kanssa täytetään suostumuslomakkeita, BDI-kysely, WHOQOL-BREF-kysely. Miten näiden lomakkeiden kanssa sitten toimitaan, mikäli niitä ei lähetetä loppukoosteen mukana Kelaan.

Vastaus: Vain GAS-lomake laitetaan liitteeksi kuntoutuspalautteeseen. GAS-tulokset ja muut mittaritulokset toimitetaan osana kuntoutuksen hyödyn arviointia sähköisesti Kelan Tuloksellisuuden seurantajärjestelmään. Tähän tietojen toimittamiseen pyydetään asiakkaan suostumusta suostumuslomakkeella. Löydät kattavasti tietoa kysymykseesi seuraavilta nettisivuiltamme:

[Tietojen kerääminen ja toimittaminen kuntoutuspalveluissa – Yhteistyökumppanit - kela.fi](https://www.kela.fi/tietojen-kerääminen-ja-toimittaminen-kuntoutuspalveluissa-yhteistyökumppanit-kela.fi)

Kysymys: Jos nuori jatkaa toiselle valmennusjaksolle, tuleeeko hänen tässä välissä täyttää työkykykysymykset ja elämänlaatumittari, vai riittääkö valmennuksen päättyessä?

Vastaus: Mittarit täytetään valmennuksen päättyessä.

Kysymys: Toteuttaako Kela tänä keväänä tuloksellisuuden seurannan Nuotti-valmennuksesta?

Vastaus: Kyllä toteutetaan

Kysymys: Löytyykö Gas- ja työkykylomakkeet muilla kielillä, vähintään englanniksi?

Vastaus: Tällä hetkellä suostumusasiakirjasta tai GAS- ja työkykylomakkeesta ei ole käytössä englanninkielisiä versioita.

Kysymys: Eihän KU5 lomaketta silloin laiteta liitteeksi, jos nuori kieltäytyy?

Vastaus: Jos asiakas ei halua osallistua, ei suostumuslomaketta tarvitse täyttää lainkaan ja lomaketta ei tarvitse kieltäytyneen asiakkaan osalta toimittaa Kelaan.

21 NUOTTI-valmennus ja työhönvalmennus

Kysymys: Miten työhönvalmennus ja NUOTTI-valmennus eroaa toisistaan työhön- ja opiskeluun suuntautumisen tavoitteen osalta?

Vastaus: NUOTTI-valmennuksessa nuoren suuntaa vasta selvitetään. Kelan työhönvalmennuksessa asiakkaalle on jo löytynyt työharjoittelupaikka, johon saa työhönvalmentajan tuen. Työhönvalmennuksessa ollaan jo paljon pidemmällä kuin alkuselvittelyissä.

22 NUOTTI-valmennus ja Oma väylä-kuntoutus

Kysymys: Pystyisikö tuota Oma Väylän neuropsykiatrista lisäarvoa hieman valottaa lisää?

Vastaus: Oma väylä -kuntoutuksen tavoitteena on edistää neuropsykiatrisista häiriöistä kärsivien nuorten aikuisten kiinnittymistä yhteiskuntaan ja tukea heidän sijoittumistaan koulutukseen sekä työmarkkinoille. Kuntoutus on kohdennettu työelämätavoitteisille 16-29 vuotiaille nuorille, joilla on todettu Adhd/Add tai autismikirjon häiriö ilman kognitiivisen kehityksen häiriötä. Neuropsykiatrinen viitekehys toteutuu ammattitaitoisen moniammatillisen tiimin toteuttamana yksilö- ja ryhmätapaamisina, lisäksi asiakkaiden läheisille on kohdennettu 1-2 ryhmätapaamista.

23 NUOTTI-valmennus ja valmentajien lomat

Kysymys: Olemme muiden NUOTTI-valmentajien kanssa pohtineet palvelukuvauksessa sitä, että lisäaikaa, jos tarve siihen on syntynyt valmentajan vuosiloman takia. Koemme tämän haasteena, koska kaikkien valmennettavien kanssa ei ole mahdollista tiivistää tapaamisia ennen lomaa. On myös koettu viime kesän perusteella, ettei asiakkaat haluaisi loma-ajaksi sijaista. Sijaisen saaminen on myös haastavaa, kun muilla valmentajillakin on ennen omia lomiaan tiivis tahti ja muutenkin asiakaspaikat saattavat olla täynnä. Tämä vaatimus, että uuvutetaan itsemme ennen vuosilomaa tuntuu todella kohtuuttomalta.

Vastaus: NUOTTI-valmennuksen lisäajan perusteet tulla olla aina nuoren tarpeista lähtöisiä. Valmentajien lomat eivät ole peruste lisäajalle. Työnantajana palveluntuottajan tehtävänä on huolehtia työntekijöidensä työhyvinvoinnista ja sopivasta asiakasmäärästä.

24 NUOTTI-valmennuksen valmentajaksi hakeminen

Kysymys: Miten voin ja voinko tällä hetkellä hakeutua NUOTTI-valmentajaksi? Toimin Itä-Uudellamaalla.

Vastaus: Nyt voimassa olevalle sopimuskaudelle on valittu palveluntuottajat. Valmentajaksi voit päästä, mikäli jokin alueesi NUOTTI-valmennuksen palveluntuottajista rekrytoi valmentajan.

25 Valmentajan vaihtuminen

Kysymys: Yksi valmentaja jää kevään aikana äitiyslomalle niin sijainen pitäisi hyväksyttää. Kuinkas se tapahtui?

Vastaus: Palveluntuottajan tulee toimittaa sijaisen tiedot Kelaan lomakkeelle KU55. Sijainen voi aloittaa NUOTTI-valmennuksen toteuttamisen, kun palveluntuottaja on saanut Kelan hyväksynnän.

26 Muut kysymykset

Kysymys: Mistä nimi NUOTTI-valmennus tulee?

Vastaus: NEET-nuorten kuntoutuksen kehittämishankkeen aikana valmennukselle valikoitui tällainen nimi.

Kysymys: Aiemmin on ilmoitettu seuraavan NUOTTI-skypen ajankohdaksi ti 8.3, mutta onko se siis sittenkin to 10.3?

Vastaus: Ajankohta on muuttunut ja Skype-tapaaminen pidetään 10.3.2022. klo 8-9.

Kysymys: Päivitetty a-hinta valmennukselle, onko se 114,62e sis optiokorotus ja alv.?

Vastaus: Jokaisella palveluntuottajalla on omat hinnat riippuen tekemästään tarjouksesta, jonka pohjalta sopimus on tehty. Hinta sisältää alv:n ja optiokorotuksen. Hinnat näkyvät palveluntuottajan sopimuksen hintaliitteestä.

Kysymys: Valmennuksen lähestymistapana tulee olla ratkaisukeskeisyys. Onko joitain ajatuksia koulutuksista, joihin valmentajien toivotaan osallistuvan kehittääkseen osaamistaan? Oma vinkkini on ratkaisukeskeiset valmentajillekin suunnatut seminaarit Suomessa ja ratkaisukeskeiseen reteaming-metodiin tutustuminen, joka antaa konkreettisia ideoita myös etätyöskentelyyn.

Vastaus: Valmentajien on hyvä seurata ajankohtaisesti tarjolla olevia koulutuksia. Kela ei voi määrittellä, mitä lisäkoulutuksia valmentajan hankkivat ammattitaitonsa kehittämiseksi.

Kysymys: Saataisiinko Kelaan toimitettaviin, NUOTTI-valmennukseen liittyviin lomakkeisiin ja palautteisiin vihdoinkin jo sähköinen kanava? Ei tarvitsisi pelata etanapostin kanssa.

Vastaus: Kuntoutuspalautetta ei voi lähettää sähköisesti Kelaan. Asiakas voi täyttää hakemukset ja toimittaa ne OmaKelan (sähköinen asiointipalvelu) kautta.

Kysymys: Valtakirjasta kysymys: Ohjeena on, että nuori kirjoittaa valtakirjan itse. Onko tosiaan niin, ettei tähän voi tehdä valmista lomaketta, johon nuori täydentää itse valmentajan nimen, antaa suostumuksena rasti ruutuun-menetelmällä ja allekirjoittaa suostumuksen? Moni nuori ihmettelee, kun joutuu sen alusta asti itse kirjoittamaan ja aikalailla saneluahan se on valmentajalta nuorelle.

Vastaus: Hyvä huomio. Kela selvittelee voisiko hankkeisiin kehitettyjä suostumuslomakkeita hyödyntää myös NUOTTI-valmennuksessa. Tiedotamme tästä NUOTTI-valmentajien skype-aamuissa, mikäli saamme suostumuslomakkeen myös NUOTTI-valmennuksen käyttöön.

Kysymys: Kuntoutuslasku-lomakkeessa 15 riviä kohdassa "erittely kustannuksista", mutta tapaamisia kuitenkin on 20 kpl. Voiko lomakkeeseen laittaa kohtaan "ajalta" esim. kuukauden aikana tulleet valmennuskerrat vai onko jokainen kerta laitettava omalle rivilleen, jolloin tosiaan rivit eivät riitä.

Vastaus: Valmentaja laskuttaa NUOTTI-valmennusta osissa, esim. kuukausi kerrallaan, jolloin laskulomakkeeseen laitetaan vain kyseisen kuukauden laskutettavat käyntikerrat. Tulee huomioida, että käyntikerrat on laskutettava kahden kuukauden kuluessa tapaamisesta. Laskutuslomaketta ei ole suunniteltu ainoastaan NUOTTI-valmennusta varten vaan sitä käytetään myös muissa kuntoutuspalveluissa.

Kysymys: Olen saanut tietooni etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä, että nuorten, etenkin päihdenuorten kesken leviää nyt keskenään neuvomista siitä, että kannattaa hakea NUOTTI-valmennukseen, sieltä saa hyvät rahat. On myös neuvottu, että kannattaa jättää koulu kesken, jotta pääsee NUOTTI-valmennukseen ja saa parempaa rahaa. On myös huhuttu, että NUOTTI-valmennukseen haettaessa ei tarvitse hakea työpaikkoja (uusi työnhakumalli) tai täyttää pidennettyä oppivelvollisuutta. Neuvottu myös valitsemaan palveluntuottaja mahdollisimman kaukaa, jotta olisi enemmän etätapaamisia. Kaipaisin tietoa uudesta työnhakumallista NUOTTI-valmennukseen liittyen; miten vaikuttavat toisiinsa? Miten varmistetaan, että motivaatio on oikeanlaista, eikä raha ole ainoa motivaattori NUOTTI-valmennuksen hakuun?

Vastaus: NUOTTI-valmennuksella ei ole vaikutusta työnhakumalliin. Palveluntuottajan tehtävä työnantajana kouluttaa valmentajia muiden organisaatioiden muuttuvista toimintamalleista

Nuoren motivaatio NUOTTI-valmennukseen

- tärkeä, että nuorelle annetaan kattavasti tietoa mitä NUOTTI-valmennus on ja mitä se edellyttää nuorelta
- jos valmennuksen alussa tulee ilmi päihdeongelma tai, että nuori ei ole motivoitunut, tulee pohtia tarkkaan NUOTTI-valmennuksen jatkamista